

SAILBURUA
LA CONSEJERA

2018KO MAIATZAREN 7KO AGINDUA, LAN ETA JUSTIZIAKO SAILBURUARENA. HONEN BIDEZ, BERMATUKO DA EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO UNIBERTSITATEAZ BESTEKO HEZKUNTZA PUBLIKOAREN SEKTOREAN 2018KO MAIATZAREN 8RAKO DEITUTA DAGOEN GREBAK DIRAUCEN BITARTEAN JENDEARI ESKAINI BEHAR ZAIZKION FUNTSEZKO ZERBITZUAK BETEKO DIRELA.

LAB sindikatuak greba deitu du 2018ko maiatzaren 8rako, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz besteko hezkuntza publikoaren sektorean.

Greba deitu dutenek diotenez, "hezkuntzaren kalitatea hobetzea" grebaren helburua da. Euskal Autonomia Erkidegoko eskola publikoko irakasleen Kolektiboari zabaldu diote greba-deia. (26.000 langile inguru).

Espainiako Konstituzioaren 28.2 artikulua langileen greba egiteko eskubidea onartzen du, langileek beren interesak defenda ditzaten, horixe baita egungo zuzenbide-estatu sozial eta demokratikoak oinarri dituen funtsezko eskubideetako bat. Konstituzioak, beraz, berdin babesten du greba-eskubidea eta beste zenbait eskubide garrantzitsu, hala nola bizia, osotasun fisikoa, osasuna, hezkuntza, joan-etorri askea, eta informazio-askatasuna, besteak beste. Hain zuzen, Konstituzioak bete-betean babesten ditu, bai eskubide horiek guztiak, baita greba egiteko eskubidea ere.

Beraz, greba egiteko eskubidea herritarren gainerako oinarrizko eskubideen kontrakoa izan daitekeenez, eta Konstituzioaren 28. eta 37. artikuluetan xedatuta dagoenaren arabera, gizartearentzako ezinbesteko zerbitzuak mantentzen direla ziurtatzeko neurri egokiak hartu behar dira, auzitan dauden eskubideetako bat bera ere gauzatu gabe gera ez dadin.

Hala ere, aurreko premisa gorabehera, begien bistakoa da ezen, funtsezko eskubideak mugatzen dituen edozein neurri konstituzionala izan dadin, proportzionaltasunaren printzipioa zorroztasunez aplikatuz hartu behar dela, eta horretarako hiru baldintza bete behar ditu neurri horrek: neurria aplikatuz proposatutako helburua lortu ahal izatea, hots, "egokitasun-judizioa" deritzona; egitatea aztertuta, ondorioztatu izana ez dagoela neurri apalagoren bat helburu hori eraginkortasun berarekin lortzeko, hau da, "beharrizanezko judizioa" deritzona; eta, azkenik, neurria edo konponbidea orekatua edo neurtua izatea, haren aplikazioaren ondorioz guztion intereserako onura edo abantaila gehiago eragiten direlako auzian dauden beste ondasun edo balioetarako eragiten diren kalteak baino, hau da, "proportzionaltasun-judizioa, zentzu hertsian". Gai horri buruz hainbat aldiz erabaki du Konstituzio Auzitegiak, honako epai hauen bitartez, besteak beste: 122/1990, 123/1990, 8/1992, eta 126/2003.

Erabaki horietatik ondorioztatu behar dugu erkidegoarentzat funtsezko zerbitzuak emango direla ziurtatzeak mugatu egiten duela grebarako eskubidea baliatzeko aukera, eta horretarako nahitaezkoa dela interes desberdinak kontuan hartuta zuhurtasunez jokatzeko. Alegia, ziurtatzeak berme gisa balio behar du, eskubide kontrajarrien artean ezinbestean lortu beharrekoa den koordinazioa oinarri hartuta; betiere ulertuta grebalarien eskubidea mugatu beharko dela –amore eman, Goi Auzitegiaren hitzetan–, haien eskubideak grebaren bidez babesteak ezinbesteko zerbitzua jasotzeko eskubidearen komunitate/pertsona titularrari eragiten dion edo eragin liezaiokeen kaltea larriagoa bada grebalarien erreibindikazio edo eskakizunek arrakastarik ez izateak eragingo lukeena baino. Hori guztia dela-eta, greba-deialdi honen aurrean zehazki greba hau nolakoa izango den hartu beharko dugu kontuan; hau da: alde batetik, egun bat iraungo duela eta egun osokoa izango dela eta bestetik, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitatez besteko hezkuntza publikoaren sektoreari eragingo diola.

Adierazitakoa dela-eta, lehenik eta behin, kontuan hartzekoa da hezkuntza funtsezko eskubidea dela, eta Konstituzioaren 27. artikulua halakotzat jotzen duela, eskubide hori zentzu zabalean harturik; hau da, pertsonen bizitza osoan indarrean dagoela aintzat hartuta, eta, hortaz, existentziaren lehen urteak ere barnean hartzen dituelarik, non hezkuntza-zerbitzua ematea beharrezkoa baita haurraren garapen integrala ahalbidetzeko.

Bestalde, jokoan dauden eskubideen garrantzia bermatuko duten gutxieneko zerbitzuak ezartzeari dagokionez, nahitaezkoa da ikastetxeak irekita egotea, ikasleentzat, eta beharrezkoa ere bai, greba egiten ez duten langileek lanerako eskubidea –Konstituzioaren 35. artikuluan onartua– gauzatu ahal izan dezaten. Horregatik, gobernu-agintaritzak honek gutxieneko zerbitzutzat jotzen du ikastetxeetarako eta lotutako eraikinetarako sarrera-kontrola bermatzea, gutxienez grebarako eskubidea ez baliatzea erabakitzen duten langileen sarrera bermatze aldera, baita ikasleen sarrera ere; hain zuzen ere, zentroak irekiko ez balira, lanerako eta hezkuntzarako eskubide korrelatiboa guztiz eta bidegabeki eragotziko litzatekeelako.

Unibertsitatez besteko ikastetxeak irekitzea ez da «ikastetxea irekitze» hutsa; aitzitik, irakaskuntza-egitekoaren edo -jardueraren ezinbesteko «funtzionamendu-errutinak» bete behar dira (gutxieneko zerbitzuen izaera murriztailearen eraginez), ikastetxe horietan instalazioak edo materialak zaintzeko eta ikasleak zaintzeko egiten direnen artean; izan ere, ikastetxe horietara ikasle adingabeak joaten direnez –adingabeei ezin zaie helduei eskatzen zaien heldutasun-maila bera eskatu haien jardunean, eta, horren ondorioz, ikastetxearen erantzukizuna ezin da guztiz baztertu (Auzitegi Gorenaren 2002ko apirilaren 14ko Epaia)–, berebiziko arreta eskatzen da ekiditeko modukoak diren arriskuak ezabatze edo murrizteko; alegia, instalazioak behar bezala eduki eta mantendu behar dira, zaintza eta kontrolatzeko lanak egin ere –*eta umeak edo ezgaiak irakaskuntza- edo prestakuntza-jarduerak garatzen diren egoitza batean zaintzeko ardura hartzen bada [...]. arreta berezia jarri behar da haiek nozitu lezaketan edozein lesio edo kalte saihesteko*. Valentziako Erkidegoko JANaren 1526/2009 epaia, urriaren 23koa (Administrazioarekiko Auziak, 1. sek.)–. Horren ondorioz, ikastetxe horietan, gutxieneko zerbitzu gehigarri gisa, aginte- eta/edo zuzendaritza-ahalmena duten pertsonak egotea ezarri beharko da, prebentzio eta segurtasunerako arreta ikastetxe horietara joaten diren adingabeentzat

ikuspuntu objektibo batetik arriskutsuak izan litezkeen guneetara zuzentzeko ardura beren gain har dezaten.

Horiek guztiak ikusita, agindu honetan zehazten dira gutxieneko zerbitzuak, auzitan dauden eskubideen ezinbesteko edukia bateragarri egiten saiatzeko.

Zerbitzu jakin batzuk ezinbestekoak dira, funtsezko eskubide batzuk betetzen dituztelako, eta zerbitzu horiek bermatu ahal izateko, greba-eskubideari muga batzuk jarri behar zaizkio. Eta arlo horretan eskumen eksklusiboa gobernuak edukitzeak zera bermatzen du: muga horiek zuzenbidearen arabera ezarriko direla, eta, ezarri ere, gobernatzeko erantzukizuna eta ahalmena duenak baino ez dituela ezarriko.

Izan ere, Lan Harremani buruzko martxoaren 4ko 17/1977 Errege Lege Dekretuaren 10.2 artikulua honako hau xedatzen du: *«greba egiten denean edozein zerbitzu publiko edo onartuta dagoen eta geroraezina den beharizaneko edozein zerbitzu eskaintzen duten enpresetan, eta larritasun bereziko egoerak daudenean, gobernuko agintaritzak beharrezko neurriak hartu ahal izango ditu zerbitzuen funtzionamendua ziurtatzeko»* eta *«Gobernuak, era berean, horretarako beharrezkoak diren esku-hartze neurriak har ditzake»*.

Arau horretan –zeina konstituzionala baita (Konstituzio Auzitegiaren 11/1981 Epaia, apirilaren 8koa [RTC 1981\11])–, Konstituzioaren greba-eskubideari buruzko 28.2 artikuluaekin bat etorriz, honako hau ezartzen da: *«Eskubide horren erabilera arautzen duen legeak beharrezko bermeak ezarriko ditu jendearentzako funtsezko zerbitzuak mantenduko direla ziurtatzeko»*, azken batean, gobernu-agintaritzari ematen zaio ahalmena edozein motatako berme-neurri hartzeko, greba kasuan ezinbesteko zerbitzuei eusteko modua egon dadin, eta hori egiteko neurrietako bat administrazio-ebazpenaren bidez jarduerari eusteko ezinbesteko gutxieneko zerbitzuak ezartzea da, eta lan-prestazio hori eskaini behar duten langileei haiek bete ditzaten eskatzea.

Horregatik, Lan Harremani buruzko martxoaren 4ko 17/1977 Errege Lege Dekretuaren 10.2. artikuluan aipatzen den prozedura bideratu da, eta greba deitu duen sindikatuari nahiz Hezkuntza Sailari hitz egiteko aukera eman zaie, Jaurlearitzaren proposamenaren eragina jasango duten zerbitzuei eta langileei buruzko proposamenak egin ditzaten.

Lan eta Justizia Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen apirilaren 11ko 84/2017 Dekretuaren 3.1 artikulua Lan eta Justiziako sailburuari ematen dizkio azaroaren 26ko 24/2016 Dekretuan jasotako eskumenak (24/2016 Dekretua, azaroaren 26koa, Euskal Autonomia Erkidegoaren Administrazioako sailak sortu, ezabatu eta aldatzen dituen eta horien egitekoak eta jardun-arloak finkatzen dituen). Dekretu horren 16. artikuluan, Lan eta Justizia Saila sortzen da, eta, beste egiteko eta jardun-arlo batzuen artean, lan-arloko legeriak lan-harremani buruz ezartzen duena egikaritzeko egitekoa esleitzen zaio, eta, ekainaren 11ko 139/1996 Dekretuaren bidez eskuordetzen zaio zerbitzu publikoak edo premia biziko eta atzerazineko zerbitzuak eskaintzeko ardura duten enpresa, entitate eta erakundeetan greba-eskubideaz baliatzen direnean autonomia-erkidegoko funtsezko zerbitzuei jardunean eutsiko zaiela ziurtatzeko behar diren neurriak ezartzeko eskumena.

Horregatik guztiagatik, Lan eta Justiziako sailburuak, Eusko Jaurlaritzaren ordezkariak jasota, honako hau

EBAZTEN DU:

Lehenengoa.- Unibertsitateaz besteko hezkuntza publikoaren sektoreko langileek 2018ko maiatzaren 8rako deitu duten grebarako eskubidea balia dezakete. Hala ere, baliatze hori ondoren adierazten diren ezinbesteko prestazioak eta horiei dagozkien gutxieneko zerbitzuak ematearen baldintzapean egongo da.

Unibertsitateaz besteko hezkuntza publikoaren sektoreko zentroetan ondoren adieraziko diren zerbitzuak mantenduko dira, honako langile hauekin:

- a) Unibertsitateaz besteko hezkuntza publikoan: Zentroetarako sarrera-kontrola bermatzeko, zentro publiko eta lotutako zentro publiko bakoitzeko: zuzendaritza-taldeko pertsona 1 eta mendekoen plantillako pertsona 1 goizeko txandarako eta beste bat arratsalderako.
- b) Hizkuntza Eskola Ofizialetan:
 1. Zentroetarako eta haiei lotutako eraikinetarako sarrera-kontrola bermatzeko: atezainen plantillako pertsona 1 goizeko txandarako eta beste 1 arratsaldeko txandarako.
 2. Egutegi akademikoan aurreikusitako azterketak -azken ebaluazioaren maila dutenak- egingo direla bermatzeko: azterketa egiteaz arduratuko den irakasle 1.

Bigarrena.- 1. Zerbitzu horiek greba egin behar ez duten langileek emango dituzte, ahal izanez gero.

2. Langileen ordezkariari entzun eta gero, Enpresa Zuzendaritzak izendatuko ditu gutxieneko zerbitzuak bete behar dituzten langileak eta langile horiek txandaka bete behar dituzten eginkizunak. Nolanahi ere, aurreko artikuluan nahiz indarreko legedian ezarritako mugak errespetatu beharko dira.

Honako hurrenkeran izendatuko dira gutxieneko zerbitzuak bete behar dituzten pertsonak: lehenengo zerbitzu hau eman ohi duten eta grebarekin bat egingo ez duten langileei deituko zaie; modu horretan gutxieneko zerbitzuak betetzeko adina langilerik ez balego, greba egiteko asmoa duten langileen artean izendatuko dira gutxieneko zerbitzua eman beharrekoak.

Hirugarrena.- Agindu honen aurreko zenbakietan bildutako gutxieneko zerbitzuak ezin izango dira aldatu haiek egiteko izendatuta dauden langileen aldaketa edo geldialdien ondorioz. Halakorik gertatuz gero, legez kontratatzat joko dira eta horiek egiten dituztenak erantzule izango dira, eta erantzukizuna eskatuko zaie indarrean dagoen ordenamendu juridikoaren arabera.

Laugarrena.- Aurreko artikuluetan xedatutakoa gorabehera, greba egiten duten langileen eskubideak, grebari buruzko araudiak aitortzen dituenak, ez dira inola ere murriztuko, ezta grebarako deia egin dutenen eskakizunen izapidetzea eta ondorioak mugatuko ere.

Bosgarrena.- Agindu hau jakinarazi behar zaie grebaren deialdia egin duten sindikatuei eta Hezkuntza sailari, bete dezaten.

Seigarrena.- Jakinarazten den egunean sartuko da indarrean agindu hau.

Zazpigarrena.- Agindu honek administrazio-bidea agortzen du eta, beraz, beraren aurka, administrazioarekiko auzi-errekurtsioa aurkeztu ahalko zaio Euskal Autonomia Erkidegoko Auzitegi Nagusiaren Administrazioarekiko Auzietarako Salari, 2 hilabeteko epean agindua jakinarazten denetik zenbatzen hasita; halaxe xedatu baita Administrazioarekiko Auzietako Jurisdikzioa arautzen duen uztailaren 13ko 29/1998 Legean.

Era berean, eta Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriak 1eko 39/2015 Legearen 123. eta 124. artikuluetan eta hurrengoetan aurreikusitakoari jarraikiz, honako hau ere jakinarazi behar zaie: Agindu honen aurka aukerako berraztertze errekurtsioa aurkez daiteke lan-administrazio agintaritzaren egokian, agindua jakinarazi eta bihamunetik zenbatzen hasita hilabeteko epean.

Vitoria-Gasteiz, 2018ko maiatzaren 7a.

MARÍA JESÚS CARMEN SAN JOSÉ LÓPEZ
DEPARTAMENTO DE
LAN ETA JUSTIZIAKO SAILEBURUA